
Dmochowskiego Franciszka Ksawerego

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Solec

Atrybuty:

Rok utworzenia nazwy: 1930

Opis

Franciszek Ksawery Dmochowski herbu Pobóg (1762-1808) - poeta, tłumacz, publicysta, działacz polityczny. Pochodził z Oprawczyków na Podlasiu. Uczęszczał do szkół pijarskich, sam po ukończeniu nowicjatu w 1778 roku zostając członkiem tego zakonu. Sam został nauczycielem, początkowo w Radomiu i Łomży, zaś od 1789 roku w Szkole Wydziałowej w Warszawie. Został tu osobistym sekretarzem Hugona Kołłątaja i członkiem Kuźnicy Kołłątajowskiej. W 1792 roku wraz z nim i Ignacym Potockim napisał dzieło O ustanowieniu i upadku Konstytucji 3 Maja. Podczas insurekcji kościuszkowskiej 1794 roku porzucił stan duchowny i znalazł się w szeregach Rady Najwyższej Narodowej jako kierownik Wydziału Instrukcji. Zainicjował wówczas wydawanie "Gazety Rządowej" - oficjalnego organu powstańców a także "Dziennika Powstania Narodu" i "Gazety Wolnej Warszawskiej". Po upadku zrywu, zagrożony aresztowaniem, opuścił stolicę i zamieszkał w Paryżu, gdzie przewodniczył Deputacji Polskiej. W 1800 roku powrócił do Warszawy, w której do 1805 roku był edytorem "Nowego Pamiętnika Warszawskiego". Przeszedł wówczas na protestantyzm, założył rodzinę i zamieszkał we własnym dworku przy ul. Pawiej, gdzie założył jeden z pierwszych w Warszawie salonów literackich. Sam napisał podręcznik etyki O cnotach towarzyskich i występkach im przeciwnych a także "Sztukę rymotwórczą". Był tłumaczem "Iliady" i "Odysei" Homera a także "Eneidy" Wergiliusza, której ukończenie przerwała śmierć pod Błoniem.

Spoczywa:

Cmentarz Powązkowski, w sąsiedztwie katakumb, miejsce dziś nieznane.

Ciekawostki

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 1930.03.13.

